

FREMTIDENS SPECIALLÆGE - VISION FOR DEN KOMMENDE PSYKIATER

ved Videreuddannelsesudvalget under DPS

Dagsorden:

1. Fremtidens speciallæge

Ved Ida Liebe Felsted, forperson i Videreuddannelsesudvalget, uddannelseskoordinerende ledende overlæge, Region Hovedstaden.

2. Specialebeskrivelsen i psykiatri – betydning for målbeskrivelsen

Ved Christina Renstrøm, privatpraktiserende psykiater, Psykiatriklinikken Selandia, formand for DPBO og medlem af Videreuddannelsesudvalget.

3. Fælles drøftelse: Balance, prioritering og fremtidige kompetencekrav

Hvad er psykiatriens kerne?

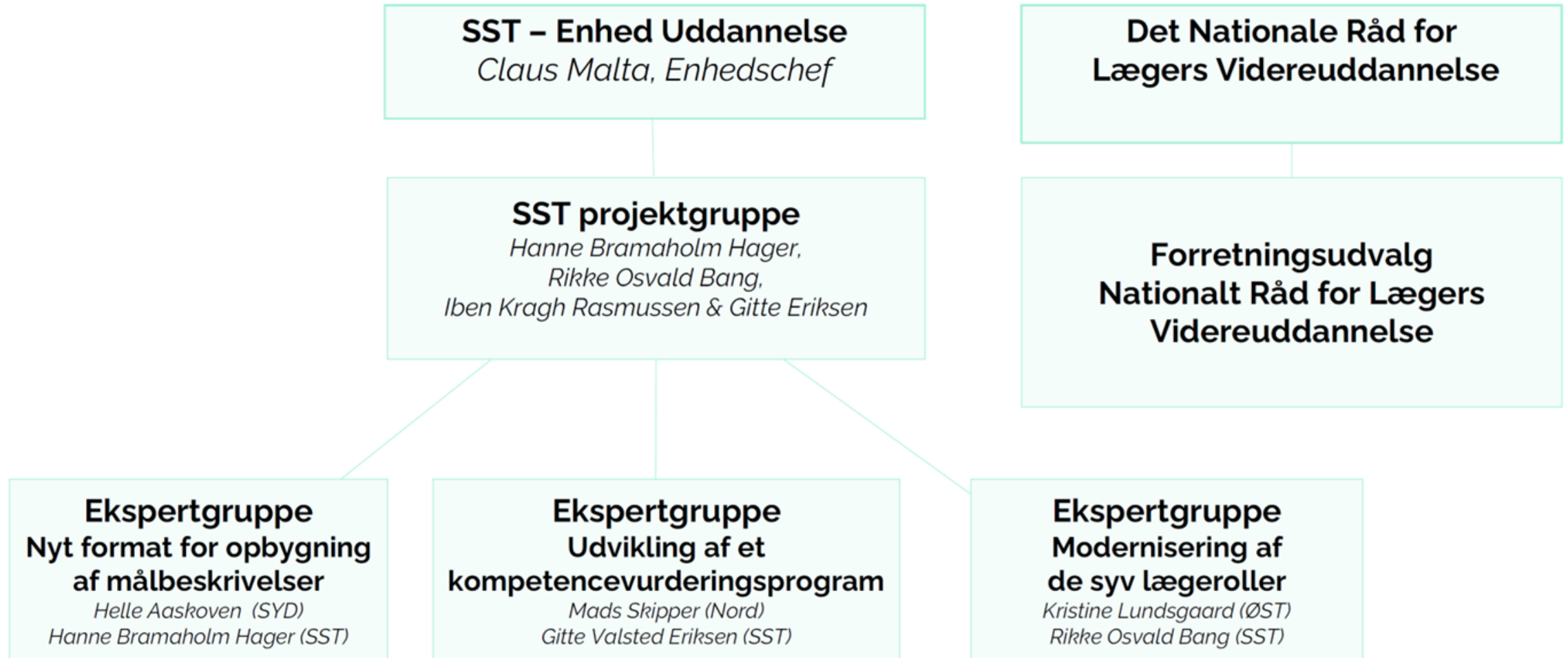
**Fremtidens
speciallæge**

— ændring af den lægelige
videreuddannelse

FREM TIDENS SPECIALLÆGE

<https://www.sst.dk/udgivelser/2024/fremtidens-speciallaege>

Organisering

Specialer (12)	
Akutmedicin	2
Almen medicin	1
Anæstesi	5
Børn og Ungdomspsykiatri	3
Gynækologi & Obstetrik	3
Intern Medicin	4
Kirurgi	2
Ortopædkirurgi	1
Patologi	1
Psykiatri	2
Pædiatri	2
Samfundsmedicin	1
Andre (antropologi)	1
	27

Ansæt som	
HU-læger	3
Speciallæger	4
Overlæge	2
Ledende overlæger	1
UAO	8
UALO	3
UKO/UKLO	4
Antropolog	1

Ansæt i PUF	
LMP	5
PKL	9
I alt	14

19 har eller er i gang med masteruddannelse medicinsk pædagogik eller organisation/ledelse

*UKO/UKLO; Uddannelseskoordinerende overlæge/ledende overlæge. UAO/UALO; uddannelsesansvarlig overlæge/ledende overlæge
 **PUF; pædagogisk udviklende funktion. PKL; postgraduate klinisk lektor (Nord/Øst). LMP; Lektor i medicinsk pædagogik (Syd)

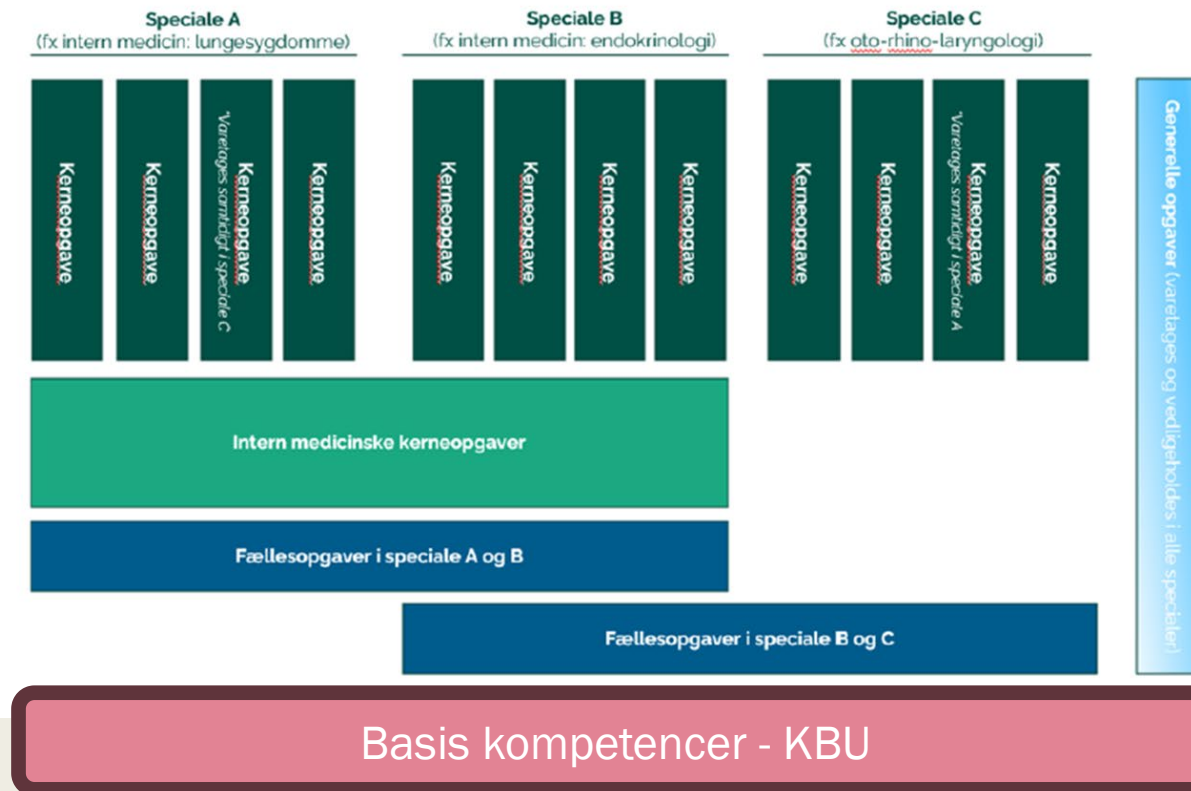

DE 7 LÆGEROLLER

Nuværende titler (2013)	Anbefaling til moderniserede titler (2025)
Medicinsk ekspert / Lægefaglig	Lægefaglig beslutningstager
Kommunikator	Relationsskaber
Samarbejder	
Leder / administrator / organisator	Leder
Sundhedsfremme	Samfundsorienteret
Akademiker / forsker og underviser	Læringsorienteret
	Udvikler
Professionel	Professionel

Målbeskrivelse

Figur 2 – Sammenhæng mellem de forskellige definitioner af opgaver som vedrører specialebeskrivelserne, herunder kerneopgaver, fællesopgaver og generelle opgaver

Kompetencer	Lav kompleksitet og selvstændighed	Begrænset kompleksitet og delvis selvstændighed	Moderat kompleksitet og selvstændighed	Høj kompleksitet og selvstændighed	Speciallæge
Dreyfus & Dreyfus	Beginner	Advanced beginner	Competent	Proficient	
Generel kompetence	<i>Her beskrives kompetencen, eksempler på læringsstrategier samt hvorledes der kompetencevurderes</i>				
Fælles kompetence					
Kernekompetence					

Intro HU

Til beskrivelse af kompetence på kompetenceniveauerne kan benyttes følgende taksonomi:

Generelle kompetencer
Fælles kompetencer
Kernekompetencer

Beginner:	Advanced beginner:	Competent:	Proficient
'anvender', 'udfører', 'demonstrerer', 'identificerer', 'forklarer', 'beskriver', 'fortolker', 'konfererer', 'genkender', 'sammenligner', 'opsummerer', 'foreslår og 'lokaliserer'.	'anvender', 'udfører', 'demonstrerer', 'vurderer', 'klassificerer', 'forstår', 'analyserer', 'væger', 'praktiserer', 'anerkender og definerer'.	'anvender', 'udfører', 'demonstrerer', 'prioriterer', 'diskuterer', 'integrerer', 'monitorerer', 'bidrager', 'formidler', 'evaluerer', 'reflekterer og 'tilpasser'.	'anvender', 'udfører', 'demonstrerer', 'leder', 'organiserer', 'strukturerer', 'redegør', 'udfærdiger', 'faciliterer', 'udfordrer', 'udvikler', 'anbefaler', 'tester', 'justerer' og 'disseminerer'.

Kompetencevurderingsprogram

Læringsorienteret tilgang

Fokus flyttes mod refleksion, feedback og kontinuerlig vurdering

Kompetencevurdering ved flere personer

Flere kilder – direkte observation, helhedsvurdering og retrospektive metoder.

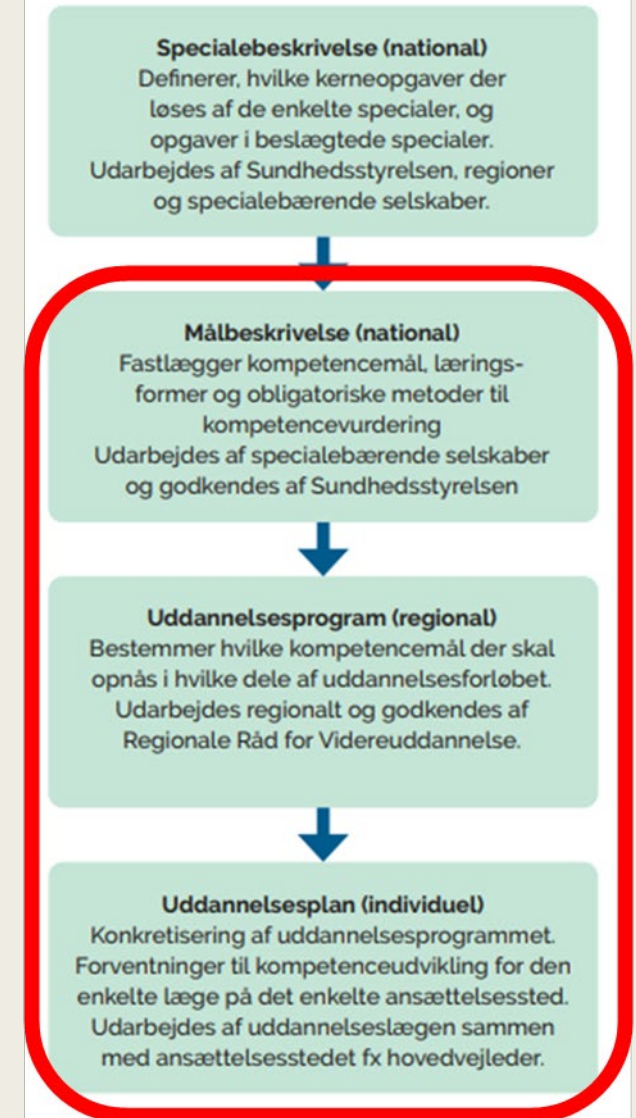
Vejlederfora

Katalog for kompetencevurderingsredskaber
- Utility index

Hvad så nu?

- Generelle kompetencer
- Fælles opgaver
- KBU målbeskrivelse – kunne varetage basalopgaver

Figur 22. Illustration af sammenhæng mellem specialebeskrivelse, målbeskrivelse, uddannelsesprogram og -plan

2025

2026

2027

Specialebeskrivelser

Udarbejdelse af
specialebeskrivelser

Specialeplan

Intern forarbejde i
Sundhedsstyrelsen

Revision af specialevejledninger

Ansøgning til
landsfunktioner

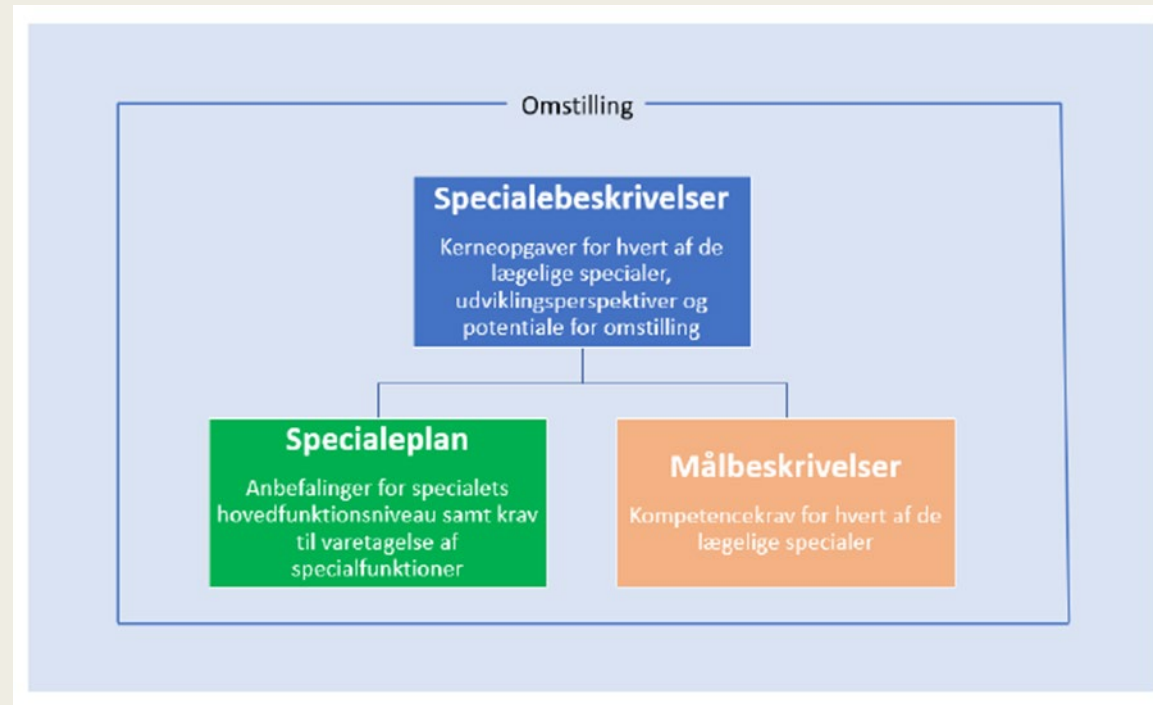
Målbeskrivelser

Forberedende
arbejde nationalt*Klargørelse af nyt format og
afprøvning i pilot projekt

Udarbejdelse af målbeskrivelser

- Sundhedsstyrelsen har i foråret startet et forberedende arbejde med revision af de 7 lægeroller, udarbejdelse af nyt format til målbeskrivelser og en fællesmodel til kompetencevurdering.
- Et arbejde der inddrager eksperter i medicinsk uddannelse fra hele landet og løber i efteråret 2025.

Specialebeskrivelser

**2. Hvad skal kun psykiateren kunne?
På generelt niveau/fagområde specialist?**

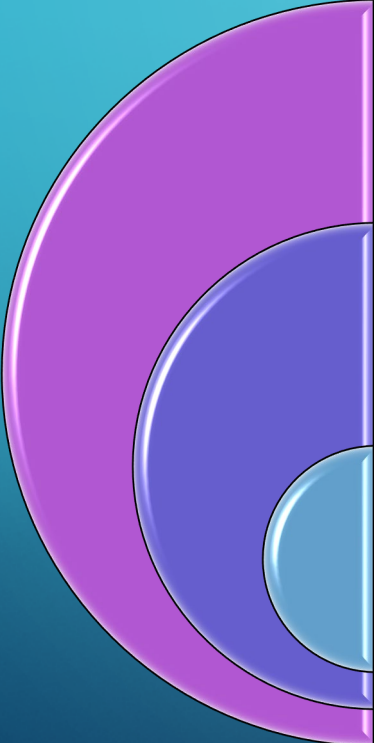

SPECIALEBESKRIVELSEN I PSYKIATRI – BETYDNING FOR MÅLBESKRIVELSEN

CHRISTINA A B RENSTRØM

DEN NUVÆRENDE MÅLBESKRIVELSE (2016)

.....ER HOSPITALSFORANKRET

Introduktionsuddannelsen er 1 år og foregår på psykiatrisk center.	
Hoveduddannelsen er 4 år og består af ansættelser på mindst 2 afdelinger, hver på mindst 12 måneder.	
Hoveduddannelsen omfatter:	<ul style="list-style-type: none"> • 1/2 år neurologi • ansættelse i afdelinger med hovedfunktion

MÅLBESKRIVELSEN 2016 = BRED PSYKIATERROLLE

Introduktionsuddannelsen vægter bl.a.:

- psykiatrisk interview
- farlighedsvurdering
- somatisk vurdering
- psykiatrilov og retspsykiatri
- ECT
- psykopatologi
- psykofarmakologi
- etik og kommunikation

Hoveduddannelsen rummer bl.a.:

- biologisk behandling
- neuropsykiatri
- retspsykiatri
- transkulturel psykiatri
- liaison/tilsynsfunktion
- patient- og pårørendesamtaler
- undervisning og professionelle roller

Psykoterapi er en betydelig del af uddannelsen

- **80 timers teori**
- **80 terapisesioner og**
- **60 supervisionstimer.**

UDKAST TIL NY SPECIALEBESKRIVELSE HVOR & HVEM?

En større del af psykiatrien skal fremover løses uden for sygehuspsykiatrien

Almen praksis skal varetage flere lette til moderate tilstande

Speciallægepraksis skal varetage flere moderate til svære, men ikke mest komplekse, forløb

Sygehuspsykiatrien skal i højere grad fokusere på de svære, behandlingsresistente og mest komplekse patienter

UDKAST TIL NY SPECIALEBESKRIVELSE HVAD&HVILKE?

forventes i højere grad varetaget i praksissektoren

- **udredning,**
- **Differentialdiagnostik**
- **Behandling**
- **monitorering**
- **shared care** og som sparringspartner for almen praksis

Forventes helt eller delvist håndteret uden for sygehuset

- **ADHD**
- **autismespektrumforstyrrelser uden væsentlig komorbiditet**
- **affektive lidelser**
- **Angst**
- **OCD**
- **Belastningsreaktioner**
- **personlighedsforstyrrelser og dobbeltdiagnoser** forventes helt eller delvist håndteret uden for sygehuset

UDKAST TIL NY SPECIALEBESKRIVELSE ET SPÆNDINGSFELT

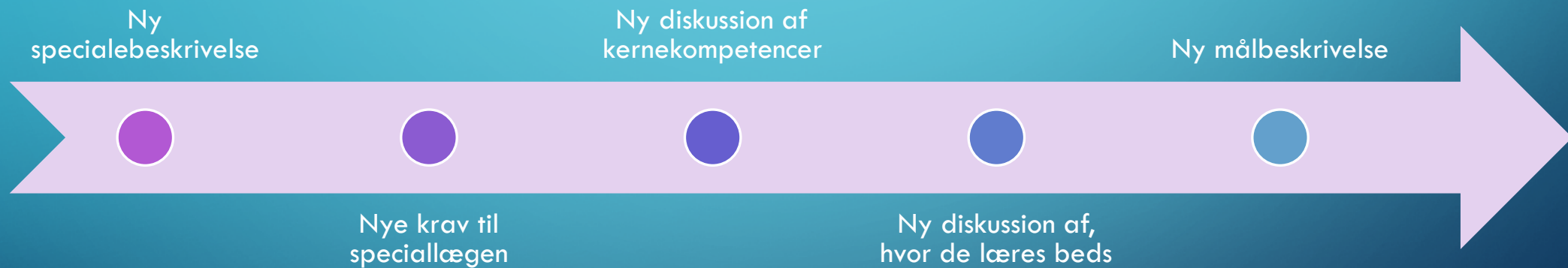

**Bred
speciallægerolle**

**Indsnævret
læringsarena**

NY SPECIALEBESKRIVELSE – NY MÅLBESKRIVELSE

HVIS IKKE ALLE SKAL KUNNE ALT – HVAD ER SÅ PSYKIATRIENS KERNE, OG HVOR SKAL DEN LÆRES?

1. Kerne

- Hvad er psykiatri?
- Hvad kan en psykiater?

2. Prioritering

- Hvad skal ligge i uddannelsen — og hvad skal ikke?

3. Arena

- Hvor læres kompetencerne bedst

DEBAT SPØRGSMÅL

1. Hvad er psykiatriens kerne?

**2. Hvad skal kun psykiatere kunne?
På generelt niveau/fagområde specialist?**

3. Hvor lærer man det bedst?